

10. møde

Tirsdag den 20. november 1979 kl. 13.00

Dagsorden:

Forespørgsel til statsministeren, arbejdsministeren, socialministeren, undervisningsministeren og justitsministeren:

Forespørgsel [om indvandrerfamiliernes situation] af Wilhjelm (VS) m. fl.
(Forespørgsel nr. 1).

Meddelelser fra formanden:

Fra medlem af folketinget *Erhard Jakobsen*, der har haft orlov, har jeg modtaget meddelelse om, at han fra og med den 17. november 1979 atter kan give møde i tinget. Stedfortræderens, *Mette Brigsted Hansens*, hverv som midlertidigt medlem af folketinget er herefter ophørt fra nævnte dato at regne.

Fra medlem af folketinget *Mette Groes*, der har orlov, har jeg modtaget meddelelse om, at hun fra og med den 22. november atter kan give møde i tinget. Stedfortræderens, *Ole Jensens*, hverv som midlertidigt medlem af folketinget ophører fra nævnte dato at regne.

Fra statsministeren har jeg modtaget følgende skrivelse:

»Statsministeriet, den 19. november 1979.

Med skrivelse af 15. november 1979 har hr. formanden hertil oversendt en af 70 folketingsmedlemmer under henvisning til

grundlovens § 73, stk. 2, fremsat begæring om, at det af folketinget den 14. november 1979 ved 3. behandling vedtagne forslag til lov om ændring af lov om ejerlejligheder først indstilles til stadfæstelse, efter at nyvalg til folketinget har fundet sted og forslaget på ny er vedtaget af det derefter sammentrædende folketing.

Som det fremgår af mine udtalelser i folketinget ved 3. behandling af lovforslaget den 14. november 1979, er det min opfattelse, at § 73, stk. 2, ikke kan finde anvendelse på det omhandlede lovforslag.

Jeg må herefter mene, at der ikke foreligger fornødent grundlag for at imødekomme det fremsatte krav om udsættelse af lovforslagets stadfæstelse, og agter derfor i dag at lade indstille til Hendes Majestæt Dronningen, at lovforslaget stadfæstes.

(sign.) Anker Jørgensen«

Medlemmer af folketinget Glistrup (FP), Askjær Jørgensen (FP), Lawaetz (FP) og Maisted (FP) har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om afskaffelse af udlånslofterne.

(Beslutningsforslag nr. B 5).

Medlemmer af folketinget Hagen Hagensen (KF), Annelise Gotfredsen (KF), Agnete Laustsen (KF), Ninn-Hansen (KF) og Poul Schlüter (KF) har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af retsplejeloven. (Varetægtsfængsling og beskikkelse af forsvarer for ofre for vold m. v.).

(Lovforslag nr. L 33).

Skriftlig fremsættelse af forslag:

Glistrup (FP):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om afskaffelse af udlånslofterne.

(Beslutningsforslag nr. B 5).

Jeg skal i øvrigt henvise til de bemærkninger, der ledsager forslaget.

Hagen Hagensen (KF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af retsplejeloven. (Varetægtsfængsling og beskikkelse af forsvarer for ofre for vold m. v.).

(Lovforslag nr. L 33).

Jeg skal i øvrigt henvise til de bemærkninger, der ledsager lovforslaget.

Den eneste sag på dagsordenen var:

Forespørgsel til statsministeren, arbejdsministeren, socialministeren, undervisningsministeren og justitsministeren:

Forespørgsel af Wilhjelm (VS) m. fl.:

»Hvad kan regeringen oplyse om indvandrerfamiliernes og andre udlændinges situation her i landet, og hvilke tanker gør regeringen sig med henblik på at ændre forholdene?«

(Forespørgsel nr. 1. Anmeldt 7/11 79. Fremme af forespørgslen vedtaget 9/11 79).

Forhandling

Wilhjelm (VS):

Der har i den seneste tid været en stigende offentlig interesse omkring fremmedarbejder- og indvandrerproblemerne. Fra politisk hold har denne interesse imidlertid især givet sig udslag i en ren og skær hetz, hvor fremskridtspartiet og det konservative folkeparti har konkurreret om, hvem der kunne spille på de laveste instinkter.

Der er fremført diskriminerende udtalelser, generaliserende og falske beskyldninger om kriminalitet, grundløse påstande om misbrug af sociale støtteordninger og af skatteregler, krav om en skærpet udvisningspolitik og indskrænkning af udlændinges retsbeskyttelse, ja, der har endog været forslag om at gøre det muligt at fratage en bestemt gruppe af danskere deres statsborgerskab.

Der er alt muligt behov for en grundig debat om udlændinges, herunder fremmedarbejderes og indvanderes, situation her i landet, og der er al mulig grund til at afæske regeringen en stillingtagen til disse problemer, men det skal ikke ske på de præmisser, som højrefløjen har lagt op til, og det er bag-

grunden for, at VS allerede i september tog initiativ til denne forespørgselsdebat.

Grundlaget for indvandrernes tilstedeværelse her i landet er jo et ganske andet, end det er lykkedes at bilde det meste af offentligheden ind. Udlændingene blev lokket hertil, da privatkapitalen behøvede dem. Der er ikke givet en eneste opholds- eller arbejdstilladelse til det første familiemedlem af en indvandrerfamilie, uden at en privat virksomhed krævede det. Staten etablerede et stort, nyt befolkningselement helt og holdent på kapitalens forlangende, og det blev aldrig fulgt op af en fremmedarbejder- eller indvandrerpolitik, som sikrede indvandrerne anstændige arbejds-, bolig-, sundheds- og uddannelsesforhold eller kulturelle forhold, for ikke at tale om retsbeskyttelse.

Med krisen er deres forhold blevet yderligere forværret. De har den højeste arbejdsløshed. Som betingelse for understøttelse stilles der pludselig krav til dem f. eks. om sprogkundskaber, som ikke blev stillet, da de blev lokket hertil. Deres retsstilling er reelt forringet, fremmedpolitiet har skærpet administrationen, usikkerheden er øget, og oven i det hele skal de så lide under, at den politiske højrefløj benytter krisen til at drive hetz imod dem.

En seriøs debat om fremmedarbejderproblemerne, om indvandrerpolitikken og om behandlingen af udlændinge i det hele taget må omfatte alle disse ting. Det er derfor, vores forespørgsel ikke er rettet til en enkelt minister, men til hele rækken af ministre, som har at gøre med de områder, der fremviser de største problemer.

Vi går ud fra, at statsministeren generelt vil forklare regeringens indvandrerpolitik.

Inden for justitsministerens område mener vi også man må diskutere, hvilke planer regeringen har med hensyn til udlændinges retsstilling, og vi må også have fat på den diskussion, som er rejst på et falsk grundlag, om udlændinges kriminalitet, herunder narokriminalitet.

Inden for arbejdsministerens område er der problemet med den ganske ekstra store fremmedarbejderledighed, og der er det nye problem, der er dukket op, med særlige kvalifikationskrav som betingelse for understøttelsen.

Inden for socialministerens område er der de grundløse beskyldninger om misbrug af